

Зерновий коридор: Росія майже місяць блокує роботу порту «Південний»

Спільний координаційний центр (СКЦ) у Стамбулі відновив інспекції суден, які рухаються до портів Одеса та Чорноморськ у рамках Ініціативи щодо безпечного транспортування агропродукції через Чорне море, проте рух до порту «Південний» продовжує блокуватися представниками Росії. Про це повідомила прес-служба Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури.

Так, 19 травня, було проінспектовано три судна, які пройшли на завантаження до портів Одеса та «Чорноморськ». В інспекції і реєстрації суден на порт «Південний» Росія відмовила в односторонньому порядку і без пояснення причин.

20 травня російська делегація в СКЦ погодилася провести 7 інспекцій вхідного флоту на порти Одеса та «Чорноморськ», але провела лише дві. Всі заявлені на порт «Південний» Росія знов викреслила як з реєстраційного списку, так і з інспекційного плану.

21 травня було заплановано лише чотири інспекції, а фактично проведено три – і знов без суден на порт «Південний».

Таку деструктивну політику країна-агресор здійснює вже майже місяць, з 29 квітня 2023 року. Наразі в порту «Південний» понад 1,5 млн тонн агропродукції для 10 країн світу, в тому числі Африка та Азія, має бути завантажено на 26 суден, які продовжують очікувати в територіальних водах Туреччини”, – вказала прес-служба.

Наразі роботу порту «Південний» через брак флоту зупинено.

Фактично Росія не допускає його до участі в Чорноморській зерновій ініціативі, що є черговим грубим порушенням підписаної угоди. Таким чином Росія знайшла новий шлях, як зменшити ефективність «зернової угоди» і відповідно зменшити експорт на потреби світу. Адже порт «Південний» є найбільшим портом за пропускною здатністю і його виключення суттєво вплине на зменшення експортних обсягів”, – заявили в МІУ.

Росія вкотре демонструє, що для неї не існує ані норм міжнародного права, ані принципів, наголошують у міністерстві.

Країна-агресор не планує виконувати домовленості, під якими вона сама підписалась, і продовжує використовувати їжу, як зброю в політиці шантажу. Сподіваємося партнери по угоді знайдуть рішення. В протилежному випадку змушені констатувати, що «Зернова ініціатива» не працює на умовах підписаної всіма сторонами угоди”, – підсумували в МІУ.

17 травня Україна, ООН, Туреччина і Росія домовилися [про продовження](#) дії Ініціативи щодо безпечного транспортування агропродукції через Чорне море до 18 липня 2023 року.

Росія погрожувала вийти із зернової ініціативи з 18 травня – на половині стандартного чотиримісячного терміну дії угоди – якщо не будуть виконані її вимоги. У квітні та з початку травня її представники у СКЦ неодноразово [створювали перешкоди](#) для реєстрації суден у зерновій ініціативі та відмовилися працювати за планами українських портів. Це скоротило включення нових суден у зерновий коридор.

Останнє наразі судно, яке навантажувалося українською агропродукцією в рамках Ініціативи щодо безпечного транспортування зерна та продуктів харчування з українських портів, у середу, 17 травня, [вирушило](#) зерновим коридором з України. У період із 7 по 18 травня жодне судно не було пропущено до українських портів в рамках Чорноморської зернової ініціативи.

Постійний представник України при ООН Сергій Кислиця заявляв

на засіданні Ради Безпеки ООН, що Росія [вдає](#), ніби має збитки від Чорноморської зернової ініціативи, хоча насправді вдвічі збільшила експорт свого зерна.

Наприкінці липня представники України, Туреччини та ООН [підписали](#) у Стамбулі Ініціативу щодо безпечного транспортування зерна та продуктів харчування з українських портів, яка покликана частково розблокувати українські морські порти Одеса, Чорноморськ і «Південний» для експорту зерна та добрив. Аналогічну угоду ООН та Туреччина підписали з Росією. Перше завантажене судно в рамках Ініціативи [вийшло](#) з Одеського порту 1 серпня.

«Зернова ініціатива» дозволила розблокувати порти Великої Одеси, які до війни на 80% були воротами для агроекспорту, підтримати українських аграріїв, збільшити надходження валютної виручки в Україну, стабілізувати світові ціни на продовольство та запобігти суттєвому погіршенню гуманітарної ситуації в державах, які знаходяться на межі голоду, зокрема Ефіопії, Сомалі, Афганістану.

З початку дії «зернової ініціативи», за даними ООН, з українських портів у Чорному морі відправлено 952 судна, які транспортували до країн Африки, Азії та Європи 30,3 млн тонн агропродукції, у тому числі кукурудзи – 15,3 млн тонн, пшениці – 8,4 млн тонн, соняшникової олії – 1,5 млн тонн.